

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: **EVROPSKÝ ÚSTAV PRÁVA A SOUDNÍHO INŽENÝRSTVÍ**
zapsaný ústav, IČO: 02866722
sídlem Palackého 2312/54, 695 01 Hodonín
zastoupený advokátem JUDr. Miroslavem Moltašem, LL.M.
sídlem Dobrovského 7, 693 01 Hustopeče

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, 128 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti č. j. MSP-38/2018-OINS-SRZT/3 ze dne 21. 12. 2018

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč. Soudní poplatek v uvedené výši bude žalobci vrácen z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právního zástupce žalobce, advokáta JUDr. Miroslava Moltaše, LL.M.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou ze dne 7. 3. 2019 domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva spravedlnosti - příkazu ze dne 21. 12. 2018, č. j. MSP-38/2018-OINS-SRZT/3 (dále též jen „napadené rozhodnutí“ nebo „příkaz“), jímž byl žalobce uznán vinným tím, že ačkoliv znaleckou činnost podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, v rozhodném znění (dále jen „zákon o znalcích a tlumočnících“) mohou vykonávat pouze znalecké ústavy zapsané v seznamu znaleckých ústavů podle ust. § 21 zákona o znalcích a tlumočnících, tak nejméně v období od 19. 4. 2018 do 20. 12. 2018 na svých webových stránkách nabízel jako znalecký ústav zpracování znaleckých posudků a jiné úkony znalce, ačkoliv není znaleckým ústavem zapsaným v seznamu znaleckých ústavů, tedy vykonával znaleckou činnost v rozporu s ust. § 2 odst. 1 nebo § 21 zákona o znalcích a tlumočnících, čímž spáchal přestupek podle ust. § 25b odst. 2 tohoto zákona, a za tento přestupek mu byla podle ust. § 25b odst. 3 věta *in finem* zákona o znalcích a tlumočnících uložena pokuta ve výši 200 000 Kč.
2. Žalobce dále požádal o přiznání odkladného účinku žalobě s odůvodněním, že případný výkon příkazu by znamenal pro žalobce a jeho zaměstnance nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám.
3. Žalobce jednak namítl neúčinné doručení příkazu a jednak uvedl, že žalovaný ničím nedoložil a doložit ani nemohl, že žalobce vykonával faktickou znaleckou činnost

v rozporu s ust. § 2 odst. 1 nebo § 21 zákona o znalcích a tlumočnících, jde pouze o spekulativní konstatace žalovaného bez uvedení jakýchkoli důkazů. Žalobce je toho názoru, že u objektivní odpovědnosti musí být vedle formálního znaku přestupku uveden též materiální znak skutkové podstaty, který se však nenaplnil, neboť žalobce nikdy nevykonával ani nevykonává žádnou znaleckou činnost v rozporu se zákonem o znalcích a tlumočnících (pouze ji deklaroval). Nedošlo tedy k ohrožení právem chráněných zájmů společnosti, neboť navrhovanými (nedokončenými) webovými stránkami žalobce nedošlo k naplnění materiálního znaku přestupku, čímž takové jednání nemůže být označeno za přestupek. Obdobně nedošlo ani k údajnému porušení zákona o znalcích a tlumočnících ve smyslu prospěchu žalobce, neboť tuto službu nikdo a nikdy nevyžadoval s ohledem na současný stav návrhu webových stránek žalobce, jakožto předběžného návrhu ve stadiu rozpracování, navíc podle ust. § 1 odst. 2 písm. e) zákona o znalcích a tlumočnících se odpovědnost za přestupky váže k výkonu znalecké činnosti a tlumočnické činnosti, kdy výkon je podle Slovníku spisovné češtiny pro školu a veřejnost spojován s aktivním projevem vůle s hmatatelným (konkrétním) výsledkem, nikoli s pouhou formulovanou deklarací, jež žalobce do budoucna zamýšlí na svých webových stránkách. Žalobce dále namítl nepřezkoumatelnost příkazu, neboť žalovaný podrobně a přesvědčivě neodůvodnil, jaké skutečnosti byly pod konkrétní hledisko majetkových poměrů žalobce jako neziskové organizace subsumovány, jak uvedené hledisko bylo hodnoceno a rovněž, jaký vliv mělo toto hledisko na výši uložené sankce. Touto skutečností ve vazbě na neziskovou organizaci, pro kterou je pokuta ve výši 200 000 Kč likvidační, se žalovaný vůbec nezabýval.

4. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 5. 4. 2019 navrhl soudu rozhodnout o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě tak, že tento se žalobě nepřiznává, a ve vyjádření k žalobě ze dne 24. 4. 2019 navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Žalovaný uvedl, že napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno v souladu s ust. § 10 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o elektronických úkonech“), tedy „*patnáctým dnem po dni doručení přístupových údajů*“, jakož i zákonem č. 500/2004 Sb., správním řádem, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), neboť měl zřízení a zpřístupnění datovou schránku. Žalovaný dále uvedl, že žalobce naplnil svým jednáním skutkovou podstatu přestupku podle ust. § 25b odst. 2 zákona o znalcích a tlumočnících, uložení správního trestu je rovněž v kontextu zákonem chráněného zájmu důvodné a v souladu s testem proporcionality přiměřené, žalobce přitom nevyčerpal řádné opravné prostředky proti napadenému rozhodnutí, které měl podle správního řádu k dispozici.
5. Soud se nejprve zabýval tím, zda je podaná žaloba včetně návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby projednatelná soudem ve správním soudnictví.
6. Podle ust. § 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), platí, že nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, lze se ve správním soudnictví domáhat ochrany práv jen na návrh a po vyčerpání řádných opravných prostředků, připouští-li je zvláštní zákon. Soudní ochrana ve správním soudnictví tedy nastupuje teprve poté, kdy jsou vyčerpány možnosti nápravy nezákonného nebo vadného rozhodnutí prostředky správního řízení.
7. Obecně stanovený důvod nepřijatelnosti návrhu v ust. § 5 s. ř. s. rozvádí ust. § 68 písm. a) s. ř. s., podle kterého je žaloba nepřijatelná tehdy, pokud žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže

rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.

8. Podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, je-li podle tohoto zákona nepřípustný.
9. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem městský soud zjistil, že dne 18. 5. 2018 byl žalobce výzvou žalovaného ze dne 17. 5. 2018 vyzván ke smazání nepravdivých údajů z webových stránek, a to konkrétně uvedení informace v rubrice Soudní inženýrství, že ústav „*je zapsaným ústavem ve smyslu zákona č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících*“ a že vykonává znaleckou činnost. Za správního spisu bylo dále zjištěno, že dne 21. 12. 2018 bylo žalovaným vydáno napadené rozhodnutí, které nabylo právní moci dne 9. 1. 2019. Sdělením žalovaného ze dne 11. 1. 2019, doručeným žalobci prostřednictvím poštovního doručovatele dne 15. 1. 2019, bylo žalobci sděleno, že dne 21. 12. 2018 bylo do datové schránky žalobce dodáno napadené rozhodnutí, a že ačkoli si toto rozhodnutí z datové schránky nevyzvedl, došlo k jeho doručení podle ust. § 17 odst. 4 zákona o elektronických úkonech fikcí dne 31. 12. 2018, kdy následně dne 9. 1. 2019 nabylo právní moci. Žalobce emailovým přípisem ze dne 25. 1. 2019 sdělil žalovanému, že vzhledem k tomu, že datová schránka žalobce byla sice formálně zřízena, ale nebyla v souladu s ust. § 10 odst. 1 a 2 zákona o elektronických úkonech nikdy zpřístupněna, jedná se o vadné doručení napadeného rozhodnutí ze strany žalovaného. Dne 5. 2. 2019 obdržel žalovaný sdělení žalobce ze dne 25. 1. 2019 též prostřednictvím poštovní přepravy, o čemž byl žalobcem informován emailovým oznámením ze dne 6. 2. 2019 s žádostí o reakci na tento dopis. Dopisem ze dne 7. 2. 2019 požádal žalovaný Ministerstvo vnitra o sdělení, na základě čeho a kdy byla žalobci zřízena datová schránka. Ministerstvo vnitra poskytlo žalovanému dopisem ze dne 11. 2. 2019 požadované údaje, a tudíž že datová schránka žalobce byla zřízena na základě jím podané žádosti dne 20. 4. 2016 a k jejímu zpřístupnění došlo dne 19. 5. 2016, kdy neprodleně po zřízení datové schránky byly na adresu trvalého pobytu statutárního orgánu žalobce zasílány přístupové údaje do vlastních rukou výhradně jen adresáta, které zůstaly nevyzvednuty (vráceno 4. 5. 2016), oprávněná osoba si dne 6. 2. 2019 zažádala o nové přístupové údaje a těmi do datové schránky aktivně přistupuje. Podáním ze dne 11. 2. 2019, doručeným žalovanému dne 13. 2. 2019, požádal žalobce dle ust. § 41 odst. 1 a 2 správního řádu o navrácení v předešlý stav a o neplatnost doručení napadeného rozhodnutí (příkazu) a o prominutí zmeškané lhůty pro podání odporu. Výzvou žalovaného ze dne 26. 2. 2019 byl žalobce informován, že jeho podání nesplňuje náležitosti podání ve smyslu ust. § 37 odst. 3 správního řádu, neboť s ním není spojen zmeškaný úkon podle ust. § 41 odst. 2 správního řádu, tj. odpor proti příkazu, a proto žalobce zároveň vyzval k odstranění tohoto nedostatku ve lhůtě 8 dnů ode dne doručení výzvy. Z podané žaloby a z napadeného rozhodnutí ze dne 21. 12. 2018, které na výzvu soudu předložil žalovaný spolu s kompletním spisovým materiálem, městský soud zjistil, že žalobce vůči žalobou napadenému rozhodnutí nepodal řádný opravný prostředek - tj. odpor ve smyslu ust. § 150 odst. 3 správního řádu, přestože příkaz obsahoval náležité poučení o možnosti podat proti němu odpor ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu, ač mu byl doručen do zpřístupněné datové schránky v souladu se zákonem o elektronických úkonech.
10. Z výše uvedených skutkových okolností soud zjistil, že žalobce proti napadenému příkazu nepodal odpor, v němž by se domáhal nápravy vytykaných vad. Za této situace není splněna podmínka ust. § 68 odst. 1 písm. a) s.ř.s. vyčerpání řádného opravného

prostředku, jejíž smysl spočívá v umožnění nápravy rozhodnutí správním orgánem ještě ve správním řízení před podáním správní žaloby. Nevyčerpal-li žalobce řádný opravný prostředek (odpor), nejsou dány podmínky řízení o správní žalobě a nedostatek této podmínky je po podání žaloby neodstranitelný. Proto soud podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. v návaznosti na ust. § 68 písm. a) s. ř. s. žalobu jako nepřipustnou odmítl. Tento závěr soudu koresponduje s konstantní judikaturou správních soudů v této otázce včetně Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudek ze dne 24. 3. 2016, č. j. 3 As 8/2014 - 78).

11. Nejvyšší správní soud se ve shora citovaném rozsudku zabýval otázkou přípustnosti žaloby ve správním soudnictví proti příkazu, kterým byla uložena pokuta za spáchání přestupku, v němž uvedl, že *„Právě povaha stěžovatelem napadeného správního rozhodnutí je rozhodující z pohledu jeho možného soudního přezkumu. Příkaz, ať již vydaný dle ustanovení § 87 zákona o přestupcích či dle § 150 správního řádu, je specifickou formou správního rozhodnutí, použitelnou při ukládání povinností jeho adresátovi. Zmiňovaná specifická se projevuje nejen v tom, že jeho vydání může být prvním úkonem ve správním řízení, ale také v tom, že jej lze zcela právně odklidit úkonem jeho adresáta, a to odporem. Již samotným podáním odporu je příkaz zrušen (§ 87 odst. 4 věta druhá zákona o přestupcích, § 150 odst. 3 věta druhá správního řádu) a v řízení se pokračuje, jako by příkaz vydán nebyl. Pouze za situace, kdy příkaz není napaden (včas podaným) odporem, nabývá účinků pravomocného správního rozhodnutí (§ 87 odst. 5 zákona o přestupcích, § 150 odst. 3 in fine správního řádu).“*. Nejvyšší správní soud dále v předmětném rozsudku judikoval: *„Je tedy zřejmé, že je-li napaden de iure existující příkaz, znamená to, že proti němu jeho adresát nebrojil včas podaným odporem; v takovém případě ovšem tento správní akt nemůže být podroben soudnímu přezkumu, neboť by tím byla porušena jeho subsidiární povaha, vyjádřená v ustanovení § 5 s. ř. s., ... V takovém případě musí být žaloba odmítnuta pro nepřipustnost, postupem dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. [za použití § 68 písm. a) s. ř. s.]. Pokud byl odpor v otevřené lhůtě podán, byl tím příkaz eo ipso odstraněn (nevyžaduje se tedy jakýkoliv úkon ze strany správního orgánu) a ve správním řízení se pokračuje, jako by příkaz vydán nebyl. V takovém případě opět není založena přezkumná pravomoc správního soudu, neboť zde chybí podmínky řízení, a to jeho předmět (správní rozhodnutí) i pasivně legitimovaný subjekt, který rozhodl v posledním stupni (§ 69 s. ř. s.); žaloba pak musí být odmítnuta postupem dle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.“*. Z citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu tedy mimo jiné vyplývá, že i kdyby žalobce odpor proti napadenému rozhodnutí včas podal, příkaz by nemohl být podroben soudnímu přezkumu ve správním soudnictví, neboť by zde chybělo druhostupňové rozhodnutí správního orgánu, proti němuž by byl žalobce oprávněn brojit, jelikož by došlo ke zrušení příkazu a pokračování ve správním řízení, a soud by byl stejně nucen žalobu odmítnout podle ust. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pro neodstranitelný nedostatek podmínky řízení.
12. Z uvedených zákonných důvodů a judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že správní žaloba proti pravomocnému příkazu není projednatelná ve správním soudnictví a z uvedených důvodů musí být odmítnuta. Důvody odmítnutí se současně s podanou žalobou vztahují i na akcesorický žalobní návrh na přiznání odkladného účinku žalobě.
13. O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s ust. § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

14. Podle ust. § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, platí, že byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. V souladu s citovaným ustanovením tak soud rozhodl, že se žalobci vrací zaplacený soudní poplatek z podané žaloby ve výši 3 000 Kč, když žalobce soudní poplatek za podání žaloby podle položky 18 bodu 2 písm. a) sazebníku soudních poplatků ve výši 3 000 Kč zaplatil bezhotovostním převodem na účet soudu dne 29. 3. 2019.
15. O návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě pak městský soud nerozhodoval, neboť žaloba byla odmítnuta právě pro její nepřípustnost z důvodu nevyčerpání řádných opravných prostředků v řízení před správním orgánem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. dubna 2019

JUDr. Naděžda Řeháková
předsedkyně senátu